

**Teollisuus
liitto**

TES-ratkaisu 2023-2024

Kenkä- ja nahkateollisuus

Sopimuskausi

15.3.2023-28.2.2025

Tekstit:

- Uudistetaan **perhevapaakirjaukset**
- **Takaisinottovelvoitteesta** toisin sopiminen
- **Työviikon ja työvuorokauden** alkamisesta toisin sopiminen
- **Työaikakokeilu 2025** vuoden loppuun asti *)

3.1 6 § Työaika

Muutetaan 11. kohta kuulumaan seuraavasti:

Ellei muuta paikallisesti sovita, työviikko lasketaan alkavan yksi- ja kaksivuorotyössä maanantaina aamuvuoron alkamisajasta ja kolmivuorotyössä sunnuntaina yövuoron alkamisajasta.

Pöytäkirjamerkintä: Liittojen välillä allekirjoitettu työajan lyhentämistä kertymäjärjestelmän mukaan koskeva pöytäkirja on tämän sopimuksen liitteenä (liite 3). Liittojen välillä on allekirjoitettu työajan lyhentämistä keskeyttömässä kolmivuorotyössä koskeva pöytäkirja (liite 4). Samoin on liittojen välillä allekirjoitettu työajan lyhentämistä keskeytyvässä kolmivuorotyössä koskeva pöytäkirja (liite 5).

3.3 Irtisanomissuojasopimus, liite 9, 19 §

Lisätään irtisanomissuojasopimuksen 19 §:ään uusi toinen kappale:

19 § Takaisinottaminen

Työnantajan on tarjottava työtä tuotannollisella ja taloudellisella perusteella tai saneerausmenettelyn yhteydessä irtisanomalleen, työvoimatoimistosta edelleen työtä hakevalle entiselle työntekijälleen, jos hän tarvitsee työntekijöitä neljän (4) kuukauden kuluessa työsuhteen päättymisestä samoihin tai samankaltaisiin tehtäviin, joita irtisanottu työntekijä oli tehnyt. Jos työsuhde on jatkunut keskeytyksettä sen päättymiseen mennessä vähintään 12 vuotta, takaisinottoaika on kuusi (6) kuukautta.

Tämän pykälän ja työsopimuslain 6 luvun 6 §:n mukaisesta työntekijän takaisin ottamisesta voidaan poiketa työnantajan ja työntekijän välillä tehtävällä kirjallisella sopimuksella. Ennen sopimuksen tekemistä tiedotetaan luottamusmiehelle sopimuksen sisällöstä. Sopimuksen tekemisessä työntekijällä on oikeus käyttää luottamusmiehen asiantuntemusta.

Tutustu työelämään ja tienaa

3. "Tutustu työelämään ja tienaa" -kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta maksetaan kertakaikkisena palkkana **375 euroa** vuonna 2023-2025. Palkka sisältää tutustumisjaksolta kertyneen lomakorvauksen. Palkasta maksetaan lakisääteiset sosiaaliturvamaksut henkilön iästä riippuen.

Työaikakokeilu

Liitot jatkavat 1.3.2022 alkanutta määräaikaista kokeilua 28.02.2026 saakka. Hankkeessa seurataan työpaikkakohtaisia työaikakokeiluja uudentyyppisistä, osapuolten yhteisen edun mukaisista työaikajärjestelyistä. Paikallisesti sopien näissä kokeiluissa voidaan poiketa työehtosopimuksen 2. luvun määräyksistä enintään työehtosopimuskauden ajaksi. Osapuolten on kuitenkin kaikissa tapauksissa noudatettava työaikalain pakottavaa lainsäädäntöä (työajan määritelmä, lisä- ja ylityön määritelmät ja suostumus, työajan enimmäismäärä keskimäärin 48 tuntia viikossa kalenterivuoden ajanjaksolla).

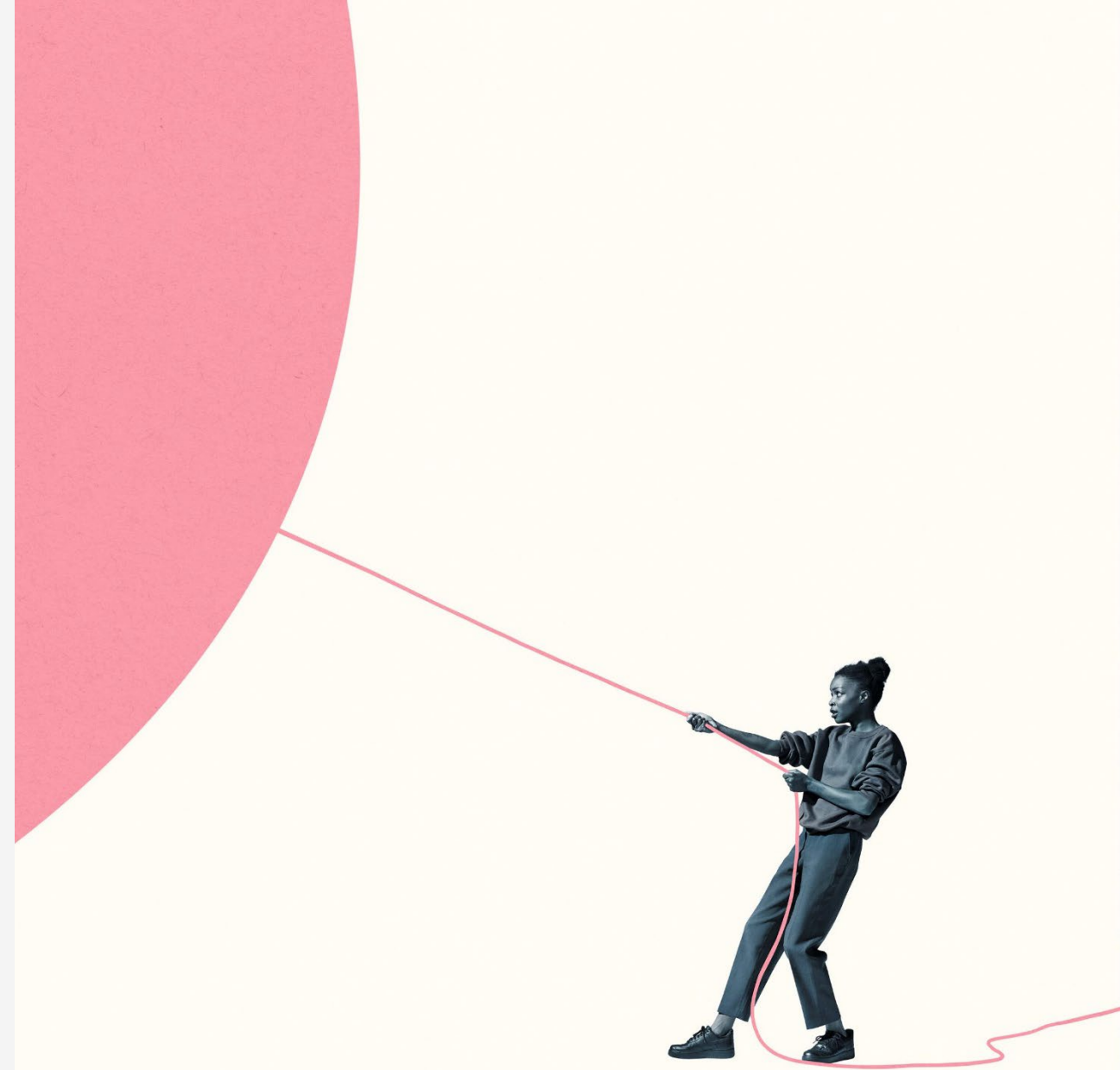
Veto- ja pitovoimaa

Liitot käynnistävät yhdessä toimialan ohjelman työvoiman pitämiseksi kunnossa kaiken ikää. Sen tarkoituksena on parantaa **eri ikäisten työntekijöiden työssä jaksamista ja pidentää työuria.**

Liitot kokoavat hyviä käytäntöjä ja konkreettisia esimerkkejä työpaikoilla eri ikäisten työntekijöiden työssä jaksamisen edistämisestä. Alan työpaikoilla hyväksi todettuja toimintamalleja kartoitetaan liittojen **laajalla yhteisellä kyselyllä.**

Liitot myös tiedottavat erilaisista kuntoutus- ja työhyvinvointia edistävästä ohjelmista, kuten KIILA ja Liikkuva työelämä, yhdessä asiantuntijaorganisaatioiden kanssa.

Ohjelmaa varten kerätään hyviä käytäntöjä ja konkreettisia esimerkkejä mm. eri ikäisten työssä jaksamiseen, perehdyttämiseen ja osaamisen kehittämiseen liittyen. Sekä selvitetään, miten joustavilla työajoilla, työn järjestelyin, työaikasunnittelulla, mahdollisilla erilaisilla kannustimilla ja työntekijän omaehtoisella työkyvyn ylläpitämisellä voidaan tavoitteita tukea. **Nämä hyvät käytännöt kootaan työpaikkojen hyödynnettäväksi ja julkaistaan nettisivuilla.**

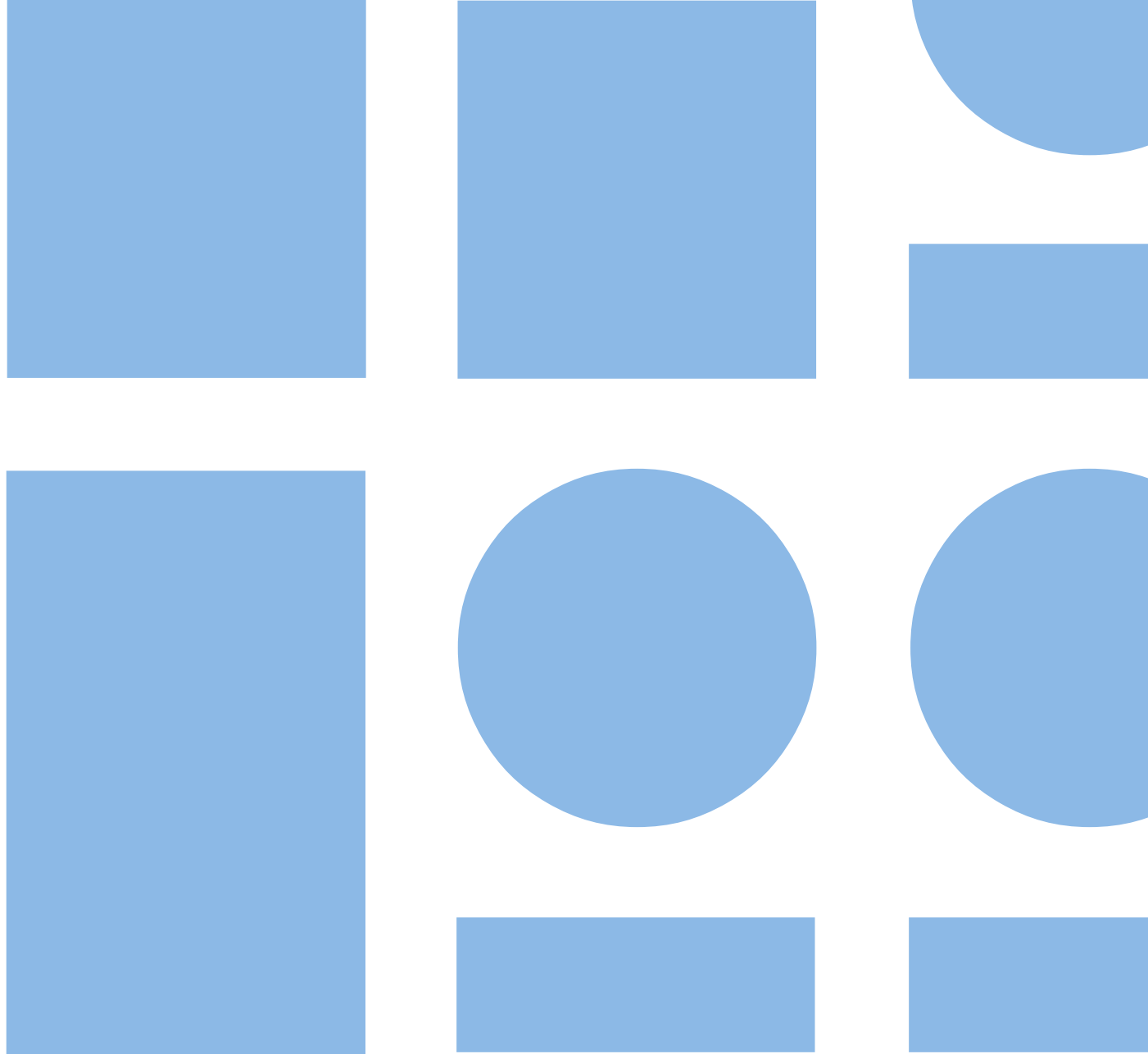

Koulutukset, tilaisuudet ja kehitystyö

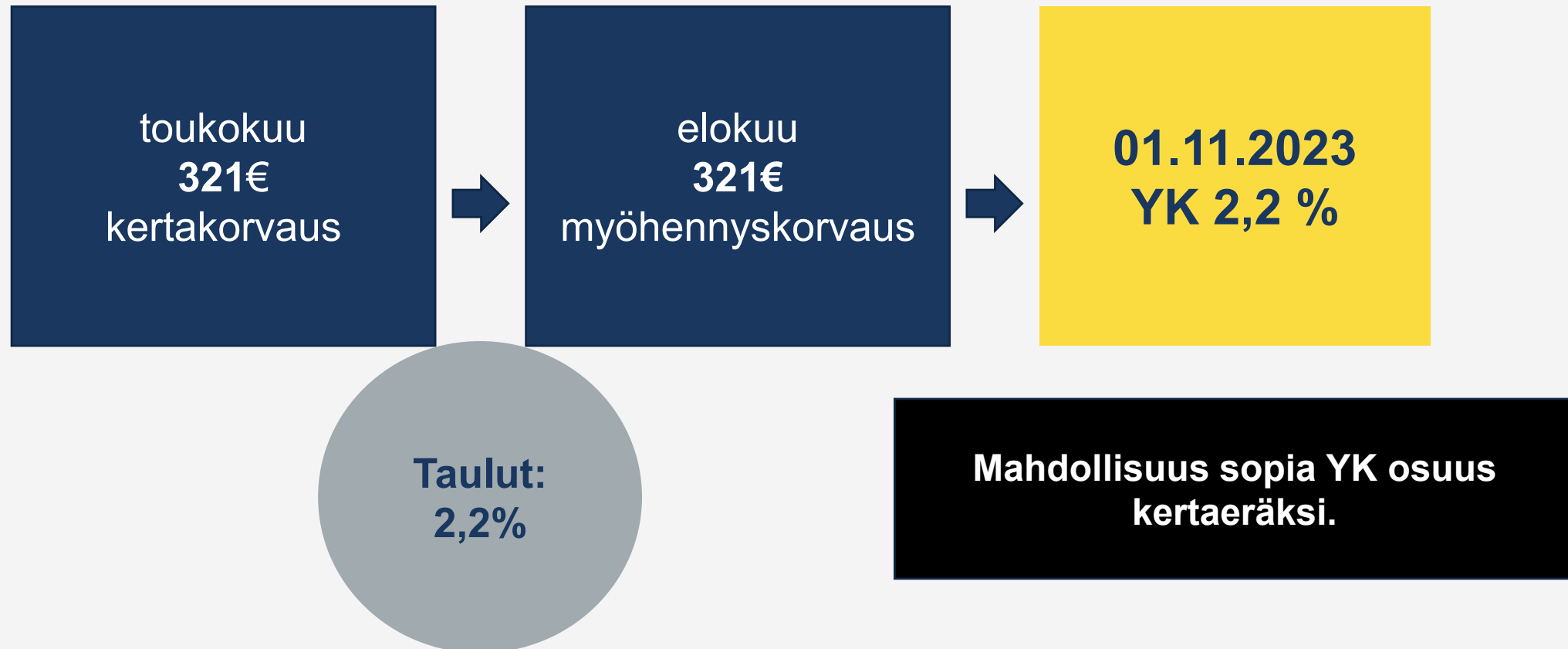
- Liittojen yhteinen koulutus omailmoitus käytännöstä ja sairauspoissaolojen vähentämisestä ja vuosilomalla sairastumisesta.
- Työrauha ja valvontavelvollisuus
- Jatkuva neuvottelu
- Työhyvinvoinnin kehittäminen

**Teollisuus
liitto**

**Palkkaratkaisu
2023-2024**

Palkankorotukset 2023

Kertaerän ja myöhennyskorvauksen ehdot

- Kertaerä maksetaan vain niille työntekijöille, joiden yhdenjaksoinen **työsuhde on alkanut viimeistään 01.02.2023** ja on edelleen voimassa kertaerän maksupäivänä.
- Myöhennyskorvaus maksetaan vain niille työntekijöille, joiden yhdenjaksoinen **työsuhde on alkanut viimeistään 01.05.2023** ja on edelleen voimassa myöhennyskorvauksen maksupäivänä.
- Kertaerä ja myöhennyskorvaus **maksetaan myös**, jos työntekijä on lomautettuna, sairaana tai perhevapaalla.
- Osa-aikaiselle työntekijälle kertakorvauksen/myöhennyskorvauksen määrä lasketaan sovitun työajan ja täyden työajan suhteessa.
- Kertakorvausta/myöhennyskorvausta ei makseta, jos työntekijä on itse irtisanoutunut ennen kertakorvauksen /myöhennyskorvauksen maksuajankohtaa.

Vuoden 2023 yleiskorotuksen vaihtaminen kertaerään

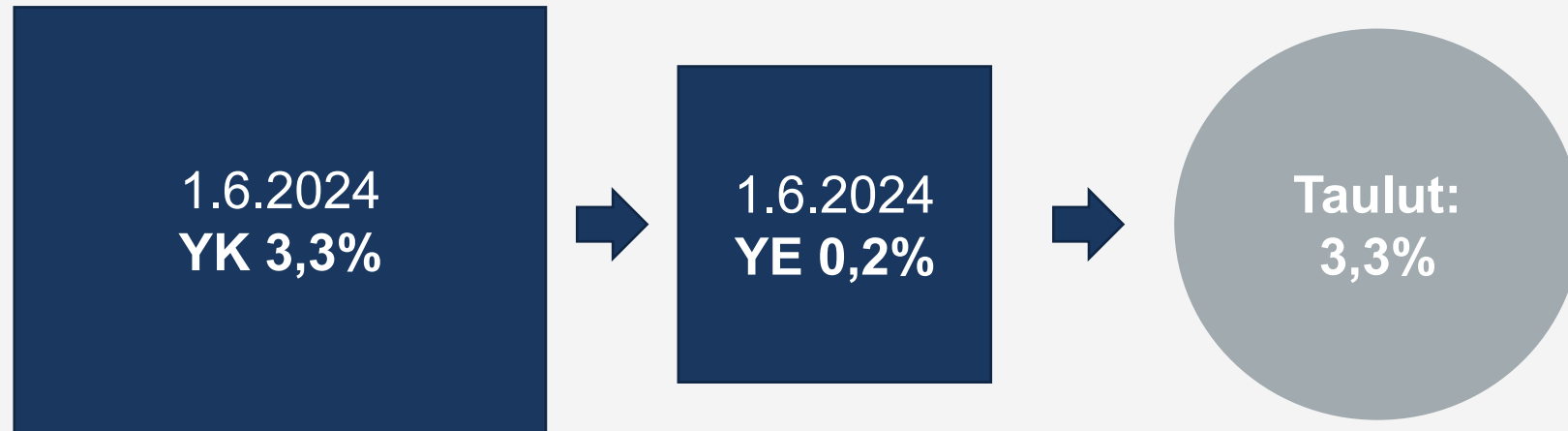
2.6. Yleiskorotuksen vaihtaminen kertaerään

Työntekijä ja työnantaja voivat sopia vuoden 2023 yleiskorotuksen maksamisesta kertaeränä. Kertaerän suuruus lasketaan seuraavasti:

- tuntipalkkainen $2,2\%$ x henkilökohtainen tuntipalkka x 169 x 12 kuukautta
- kuukausipalkkainen $2,2\%$ x henkilökohtainen kuukausipalkka x 12 kuukautta

Sopimus saadaan tehdä 1.11.-15.11.2023 välisenä aikana.

Palkankorotukset 2024

Yrityskohtainen erä 1.6.2024

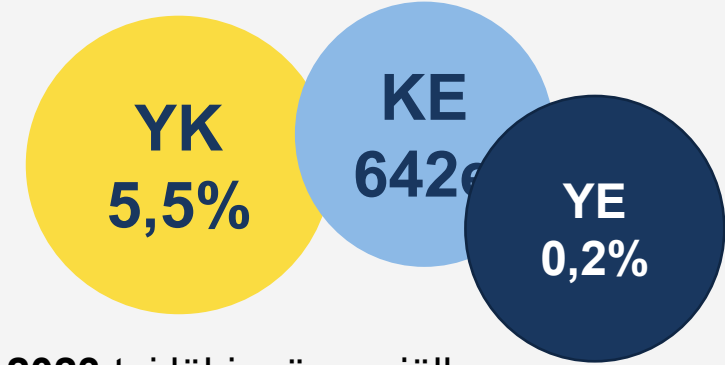
2.4. Yrityskohtaisesti toteutettavan palkankorotuksen suuruus ja ajankohta

Vuosi 2024

Yritys- tai toimipaikkakohtaisesti palkkoja korotetaan 1.6.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **0,2 prosentin** suuruisella paikallisella erällä, jonka jakamisesta työnantaja päättää.

Paikallinen erä lasketaan helmikuussa 2024 työsuhteessa olevien työehtosopimuksen soveltamispiiriin kuuluvien työntekijöiden henkilökohtaisten palkkojen yhteenlasketusta summasta. Koko kuukauden työstä poissa olevien työntekijöiden palkkoja ei lasketa mukaan, mikäli työntekijälle on palkattu sijainen.

Lisät, taulut ja korvaukset:

2023 :Työkohtaisia tuntipalkkoja ja nuorten tuntipalkkoja korotetaan **2,2 prosentilla 1.11.2023** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

2024 :Työkohtaisia tuntipalkkoja ja nuorten tuntipalkkoja korotetaan **3,3 prosentilla 1.6.2024** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

TSV ja PLM korvaus : korotetaan **3,3 % 1.3.2024** lukien.

Työehtosopimuksen mukaiset lisät:

Työehtosopimuksen mukaisia lisiä korotetaan **3,3 % 1.3.2024** lukien.

Keskituntiansion korottaminen:

Keskituntiansiota korotetaan **vuoden 2023** osalta 1.11.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta alkaen samalla sentti- tai euromäärällä kuin henkilökohtaista palkkaa korotetaan.

Keskituntiansiota korotetaan **vuoden 2024 osalta** 1.6.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta alkaen samalla sentti- tai euromäärällä kuin henkilökohtaista palkkaa korotetaan.

Kriisilauseke

2.5. Kriisilauseke

Yrityksen toimintaedellytysten niin edellyttäessä voidaan paikallisesti luopua osittain tai kokonaan pääluottamusmiehen kanssa sopien vuoden 2023 palkankorotuksesta, kertaerästä tai myöhennyskorvauksesta ja vuoden 2024 palkankorotuksesta.

Mikäli yrityksessä maksettavat palkat ovat taulukkopalkan suuruisia, voidaan sopia paikallisesti palattavan kokonaan tai osittain aikaisempaan taulukkopalkkaan määrääjäksi.

**Teollisuus
liitto**